

1. ZÁSADY INVESTIČNÉHO PORADENSTVA V ČSOB

Investovanie so sebou prináša možnosť dosiahnutia zaujímavých výnosov, ale zároveň aj riziká a možnosť straty. Zámerom FS ČSOB pri poskytovaní investičného poradenstva je poskytnúť kvalifikované informácie a pomoc pri rozhodovaní sa o investovaní tak, aby sa klient dokázal zorientovať v širokej ponuke investičných a sporiacich produktov.

ČSOB pri poskytovaní investičného poradenstva vychádza z aktuálnych informácií o situácii na finančných trhoch a z ďalších relevantných údajov dostupných a známych v čase poskytovania investičného poradenstva klientovi.

Snahou ČSOB je individuálny prístup ku klientovi a k jeho majetku a na základe všetkých dostupných informácií poskytnutie osobného odporúčania, ktoré bude čo najviac zodpovedať požiadavkám a preferenciám klienta a bude predstavovať vhodné riešenie pre naplnenie jeho investičných cieľov.

1.1 Investičný profil klienta a investičný dotazník

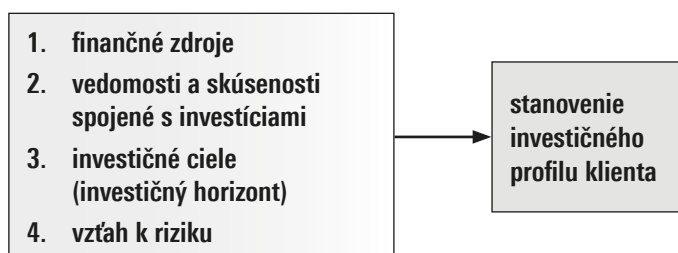
Pred prvým poskytnutím akejkoľvek formy odporúčania vo vzťahu k investičným produktom je klient požiadaný, aby v spolupráci s klientským pracovníkom banky vyplnil investičný dotazník. Banka túto informáciu potrebuje preto, aby mohla svoje odporúčanie prispôbiť situácii klienta, navyše, banke túto povinnosť ukladá zákon. Na základe vyhodnotenia odpovedí na otázky obsiahnuté v investičnom dotazníku je klientovi pridelený jeden zo štyroch investičných profilov. Investičný profil zohľadňuje:

- znalosti a skúsenosti klienta v oblasti investícií,
- finančnú a životnú situáciu klienta,
- investičné ciele klienta,
- klientov postoj k riziku.

ČSOB zisťuje predmetné informácie prostredníctvom Investičného dotazníka (test vhodnosti), ktorý je v systéme S-Cube.

Otázky v Investičnom dotazníku sú rozdelené na objektívnu a subjektívnu časť. Objektívna časť obsahuje otázky týkajúce sa znalostí a skúseností klienta v oblasti investovania, finančnej situácie klienta a jeho investičných cieľov. Subjektívna časť obsahuje otázky týkajúce sa vzťahu klienta k podstupovanému riziku.

Na základe výsledkov Investičného dotazníka ČSOB určí investičný profil klienta.

Finančná situácia, prípadne ďalšie okolnosti, na základe ktorých ČSOB určila investičný profil klienta, sa môžu v čase meniť, preto ČSOB pred poskytnutím osobného odporúčania vždy prehodnocuje, resp. zisťuje aktuálnosť klientom poskytnutých informácií.

1.1.1 Investičné profily klientov

ČSOB definuje nasledovné 4 investičné profily klientov:

- **Konzervatívny profil** – klientom sa v rámci konzervatívneho (veľmi defenzívneho) profilu odporúča investovať na obdobie s odporúčaným investičným horizontom najmenej 1 rok do konzervatívnych produktov, t. j. produktov s nižším rizikovým stupňom, ako sú napr. fondy (krátkodobého) peňažného trhu, fondy krátkodobých investícií alebo konzervatívne zaistené fondy. Klienti uprednostňujú stabilitu a bezpečnosť pred nárastom hodnoty vložených finančných prostriedkov.
- **Vyvážený profil** – klientom sa v rámci vyváženého (defenzívneho) profilu odporúča investovať na obdobie s odporúčaným investičným horizontom najmenej 3 roky do produktov so stredným rizikovým stupňom, napr. do dlhopisových fondov, zaistených fondov so 100 % kapitálovou ochranou, zmiešaných fondov s menším zastúpením akcií v portfóliu, hypotekárnych záložných listov. Pre klientov je rovnako dôležitá bezpečnosť návratnosti vložených finančných prostriedkov, ako aj potenciálny výnos z investovaných finančných prostriedkov.
- **Rastový profil** – klientom sa v rámci rastového (dynamického) profilu odporúča investovať na obdobie s odporúčaným investičným horizontom najmenej 5 rokov do produktov s vyšším rizikovým stupňom, napr. do zmiešaných fondov s väčším zastúpením akciových investícií v portfóliu, zaistených fondov s čiastočnou kapitálovou ochranou. Klienti sú ochotní podstúpiť určité obmedzené riziko straty investície za účelom zvýšenia potenciálu výnosu z investovaných finančných prostriedkov.
- **Dynamický profil** – klientom sa v rámci dynamického (veľmi dynamického) profilu odporúča investovať na obdobie s odporúčaným investičným horizontom najmenej 7 rokov do produktov s vysokým rizikovým stupňom, napr. do akciových fondov a alternatívnych investícií. Klienti sú ochotní podstúpiť aj vyššie riziko straty investície za účelom dosiahnutia vyššieho výnosu.

1.1.2 Rizikové kategórie produktov

Riziková kategória produktu určuje, aký vysoký stupeň rizika je spojený s investíciou do konkrétneho produktu. Každý investičný a sporiaci produkt (napr. dlhopisy vrátane hypotekárnych záložných listov, zmenky, podielové listy alebo cenné papiere vydávané subjektmi kolektívneho investovania a pod.) v ponuke banky má stanovené tzv. produktové skóre, ktoré vyjadruje rizikovosť produktu. Pri určovaní rizikovej kategórie produktu vychádza ČSOB z internej metodológie vypracovanej finančnou skupinou KBC (BELRIS metodológia), t. j. z produktového skóre.

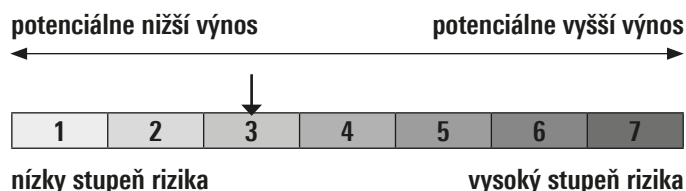
Rizikovú kategóriu produktu určuje ČSOB s odbornou starostlivosťou tak, aby skutočne odrážala realitu a bola s ňou konzistentná. Použitá metodika zohľadňuje okrem historickej premenlivosti hodnoty finančného produktu na trhu (tzv. volatilita) aj iné kľúčové faktory, ktoré majú vplyv na rizikovosť produktu.

Produktové skóre sa stanovuje ako vážený priemer nasledujúcich faktorov:

- **pravdepodobnosť splatenia investovanej sumy** (pôvodnej hodnoty investície), resp. vo vzťahu k podielovým fondom **riziko poklesu hodnoty investície klienta**;
- **kreditné riziko** spojené s produktom (riziko emitenta či protistrany, resp. vo vzťahu k podielovým fondom emitentov dlhových cenných papierov, ktoré sú v majetku fondu);
- **diverzifikácia** (rozloženie peňazí v rámci produktu kvôli zníženiu rizika, resp. vo vzťahu k podielovým fondom ide o to, v akom rozsahu sú investície vo fonde rozložené medzi viacerých emitentov/ručiteľov);
- **trhové riziko** (riziko zmeny ceny nástroja vplyvom zmeny trhových podmienok, ako sú napr. ekonomický cyklus, politické vplyvy, situácie konkrétnych firiem a pod., resp. vo vzťahu k podielovým fondom posudzované z hľadiska historickej volatility);
- **menové riziko**;
- **likvidita** (ako rýchlo sa dá finančný produkt premeniť na hotovosť za prijateľnú cenu a v prijateľnom čase);
- **súvisiace riziká** (riziká, ktoré nie sú zahrnuté v uvedených rizikách a je potrebné na ne upozorniť vzhľadom na zložitosť/štruktúru produktu, špecifické riziko konkrétnej krajiny, sektora a pod.).

Jednotlivým faktorom je priradená riziková kategória na stupnici od 1 po 7 s definovanou váhou podľa toho, akou mierou sa jednotlivý faktor podieľa na celkovej rizikovej kategórii produktu. Celková riziková kategória sa vypočíta ako vážený priemer jednotlivých faktorov.

ČSOB stanovila 7 rizikových kategórií produktov od 1 (najnižší stupeň rizika) do 7 (najvyšší stupeň rizika):

1.1.3 Matica produktov a investičné odporúčanie

Cieľom ČSOB pri poskytovaní investičného poradenstva je odporučiť klientovi vhodný produkt, ktorý najviac vyhovuje požiadavkám klienta a predstavuje najlepšie riešenie pre naplnenie investičných cieľov klienta pri zohľadnení vzťahu klienta k riziku.

Pri produktovom prístupe sa posudzuje, či pri jednotlivom obchode riziková kategória odporúčaného produktu (t. j. produktové skóre) zodpovedá rizikovému profilu klienta. ČSOB posudzuje každý obchod (nákup podielového fondu) zvlášť. Posúdenie vhodnosti produktu s určitým rizikovým stupňom pre jednotlivé rizikové profily klientov sa riadi podľa nasledovnej matice produktov (matica produktov je pravidelne prehodnocovaná):

Investičný profil klienta	konzervatívny	vyvážený	rastový	dynamický
Riziková kategória produktu	1	1 – 3	1 – 5	1 – 7

- **1** reprezentuje maximálny stupeň rizika produktu vhodný pre klienta s „konzervatívnym profilom“,
- **3** reprezentuje maximálny stupeň rizika produktu vhodný pre klienta s „vyváženým profilom“,
- **5** reprezentuje maximálny stupeň rizika produktu vhodný pre klienta s „rastovým profilom“,
- **7** reprezentuje maximálny stupeň rizika produktu vhodný pre klienta s „dynamickým profilom“.

2. SPÔSOBY POSKYTOVANIA INVESTIČNÉHO PORADENSTVA

ČSOB používa pri vytváraní odporúčania produktový prístup alebo portfóliový prístup.

2.1 Produktový prístup

Pri tzv. produktovom (transakčnom) prístupe ČSOB posudzuje, ktorý konkrétny finančný produkt je pre klienta vhodný vzhľadom na jeho investičný profil. Pri každom nákupe podielového fondu sa posudzuje, či riziková kategória odporúčaného investičného produktu zodpovedá investičnému profilu klienta v zmysle bodu 1.1.3 tohto dokumentu. ČSOB v tomto prípade posudzuje každú investíciu samostatne, vždy s ohľadom na klientov investičný profil a prislúchajúce produktové skóre produktu, a to ku dňu, keď je odporúčanie zo strany ČSOB klientovi poskytnuté.

Ako takéto poradenstvo prebieha v praxi?

Klientovi je predstavená ponuka produktov. Z investičných produktov sú mu odporúčané ako potenciálne vhodné také produkty, ktorých produktové skóre zodpovedá investičnému profilu klienta. Z týchto produktov klientsky pracovník v spolupráci s klientom vyberie na základe ďalších informácií (investičný zámer, typ produktu a pod.) taký produkt, ktorý najviac vyhovuje klientovým potrebám a očakávaniam.

Môže však nastať i situácia, že si klient sám zvolí, či už na základe verejne dostupných informácií alebo na základe informácií o produkte získaných od klientskeho pracovníka, taký investičný produkt, ktorého produktové skóre je vyššie, než zodpovedá investičnému profilu klienta. V tom prípade je na nevhodnosť produktu upozornený klientskym pracovníkom a následne je možné pokračovať jedným z nasledujúcich spôsobov:

- Klient svoj zámer zmení a zvolí si vhodnejší produkt.
- Klient trvá na svojom zámere, je si vedomý, že daný investičný produkt kupuje z vlastného podnetu, a toto potvrdí svojím podpisom na pokyne na nákup. Klient teda nakupuje produkt napriek výsledkom investičného poradenstva zo strany ČSOB a nákup uskutočňuje na vlastnú žiadosť a je si vedomý podstupovaného rizika.

Produktový prístup je vhodný predovšetkým pre klientov, ktorí:

- S investovaním iba začínajú.
- Na investičné a sporiace produkty sa pozerajú oddelene, nie ako na ucelené portfólio.

2.2 Portfóliový prístup

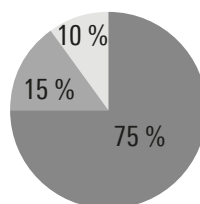
Pri portfóliovom prístupe klient pri svojom investičnom rozhodovaní vychádza z detailnejšieho rozboru skladby produktov FS ČSOB. Ide o spôsob, pri ktorom je kladený dôraz na rozloženie prostriedkov klienta vo FS ČSOB medzi jednotlivými triedami aktív a na celkovú rizikovosť klientovho portfólia. Vhodnosť transakcií s investičným alebo sporiacim produktom je posudzovaná s ohľadom na to, ako výsledne ovplyvní skladbu klientovho portfólia práve z hľadiska rozloženia medzi triedy aktív a z hľadiska celkovej rizikovosti. Pri návrhu investičného odporúčania sa zohľadňujú nielen tie finančné prostriedky, ktoré chce klient momentálne uložiť alebo investovať, ale posudzuje sa aj celkové portfólio sporiacich a investičných produktov, ktoré už klient vlastní. Základom tohto prístupu je poznatok, že úspešnosť klienta pri investovaní prostriedkov záleží predovšetkým na vhodnom rozložení medzi základné typy investičných nástrojov – tried finančných aktív. Výber konkrétnych produktov má menej významnú úlohu. Dôležité je, aby sa klient snažil dodržať odporúčané zloženie portfólia – t. j. pomer medzi jednotlivými zložkami.

Každému investičnému profilu je priradené tzv. „modelové“ alebo cieľové portfólio, v ktorom je stanovený odporúčaný pomer medzi základnými triedami finančných aktív (pozri obr. nižšie).

Pri analýze klientovho portfólia a vytváraní odporúčania na jeho úpravu sa posudzuje:

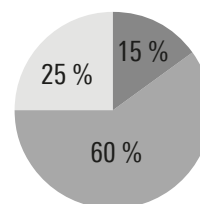
a) odporúčané zloženie portfólia vzhľadom na investičný profil klienta

Konzervatívny profil

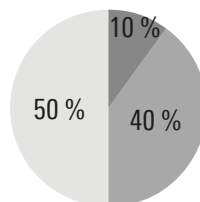
- krátkodobé depozitá a investície
- strednodobé a dlhodobé úrokové nástroje
- akciové investície

Vyvážený profil

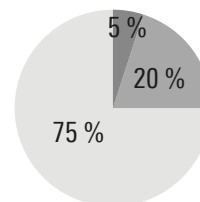
- krátkodobé depozitá a investície
- strednodobé a dlhodobé úrokové nástroje
- akciové investície

Rastový profil

- krátkodobé depozitá a investície
- strednodobé a dlhodobé úrokové nástroje
- akciové investície

Dynamický profil

- krátkodobé depozitá a investície
- strednodobé a dlhodobé úrokové nástroje
- akciové investície

b) odporúčaná celková rizikovosť portfólia pre jednotlivé investičné profily

Na výpočet celkovej rizikovosti portfólia sa používa produktové skóre, pričom sa využíva metóda výpočtu váženého priemeru, kde váhou je objem produktu v portfóliu.

Investičný profil klienta	konzervatívny	vyvážený	rastový	dynamický
Priem. prod. skóre portfólia	1	2 – 3	4 – 5	6 – 7

c) koncentrácia produktu v portfóliu (sleduje sa len na úrovni navrhovaného portfólia)

KONCENTRAČNÉ LIMITY NA ÚROVNI PRODUKTU	
Produkty	Limity
Zmiešané fondy	Bez obmedzenia
Produktové skóre 1 a 2	Bez obmedzenia
Produktové skóre 3 a 4	Maximálne 30 % produktu v portfóliu
Produktové skóre 5, 6 a 7	Maximálne 10 % produktu v portfóliu

Cieľom tohto typu poradenstva je, aby sa zloženie klientovho portfólia čo najviac blížilo zloženiu cieľového portfólia, ktoré zodpovedá investičnému profilu klienta, t. j. je možný i nákup takého produktu, ktorý by bol pri použití transakčného prístupu vyhodnotený ako nevhodný. Z toho vyplýva, že klientovi je možné odporučiť aj produkty s vyšším stupňom rizika, ako zodpovedá zistenému investičnému profilu. Celková rizikovosť portfólia bude však zodpovedať tomu, aké veľké riziko je klient schopný tolerovať. ČSOB tiež môže klientovi navrhnúť, aby objem niektorého produktu v portfóliu znížil alebo zvýšil, napr. preto, že tento produkt príliš zvyšuje riziko portfólia alebo, naopak, zbytočne znižuje potenciál možného výnosu. Klient dostáva zo strany ČSOB poradenstvo, ale rozhodnutie o investícii je v rukách klienta a je na ňom, či prijme odporúčanie ČSOB.

Portfóliový prístup je vhodný predovšetkým pre klientov, ktorí:

- Sa na svoje produkty pozerajú ako na komplexné portfólio.
- Kladú dôraz na výkonnosť celého portfólia, nie na zhodnotenie jednotlivých produktov samostatne.
- Sú ochotní sa o svoje peniaze pravidelne starať tým, že aspoň 1-krát za štvrt' roka si so svojim klientskym pracovníkom dohodnú stretnutie za účelom analýzy portfólia a jeho možných úprav.

3. PORADENSTVO S VYUŽITÍM PORTFÓLIOVÉHO PRÍSTUPU V PRAXI

3.1 Finančný kompas

FS ČSOB využíva podporný nástroj, ktorý slúži na rozkladanie investičných a sporiacich produktov v súlade s investičným profilom klienta – aplikáciu Finančný kompas (ďalej len „FK“).

V rámci Finančného kompasu ČSOB rozdelí majetok klienta na neinvestičnú časť (sem patrí rezerva) a investičnú časť (t. j. časť portfólia po odpočítaní rezervy).

1) neinvestičná časť portfólia – rezerva

Účel: peniaze na pokrytie bežných výdavkov a riešenie nečakaných výdavkov. Vďaka rezerve má klient prístup k potrebnej hotovosti.

Odporúčaná výška (pre retailového klienta): 3-násobok mesačných príjmov domácnosti + plánované väčšie výdavky na konkrétne účely v horizonte 1 roka.

Odporúčané produkty: depozitné účty so splatnosťou do 1 roka (bežné účty, sporiace účty, termínované vklady), fondy peňažného trhu v EUR.

2) investičná časť portfólia

Pri vytváraní investičného portfólia pracuje ČSOB s nasledujúcimi triedami aktív:

- krátkodobé depozitá a investície,
- úrokové nástroje,
- akciové investície,
- realitné investície (v súčasnosti ČSOB takéto produkty neponúka),
- alternatívne investície (v súčasnosti ČSOB takéto produkty neponúka).

Rozložením finančných prostriedkov klienta medzi tieto zložky v súlade s jeho rizikovým profilom klient získava možnosť podieľať sa na výnosoch rôznych trhov, pričom je rešpektovaná jeho tolerancia k riziku.

2 a) krátkodobé depozitá a investície

Medzi ktoré zahŕňame:

- bežné účty,
- TV do 1 roka,
- sporiaci účet,
- fondy peňažného trhu,
- zmenky,
- štruktúrované depozitá.

2 b) úrokové nástroje

Medzi ktoré zahŕňame:

- depozitné produkty so splatnosťou nad 1 rok,
- dlhopisové fondy,
- dlhopisy vrátane hypotekárnych záložných listov,
- hotovostné a dlhopisové časti portfólií zmiešaných fondov,
- dlhopisovú časť zaistených a štruktúrovaných fondov,
- stavebné sporenie,
- kapitálové životné poistenie,
- dlhopisovú časť investičného životného poistenia.

2 c) akciové investície

Medzi ktoré zahŕňame:

- akcie a akciové fondy,
- akciovú časť zmiešaných fondov,
- akciovú časť zaistených a štruktúrovaných fondov,
- akciovú časť investičného životného poistenia.

3.2 Postup pri poskytovaní investičného poradenstva s využitím FK

Pri využití FK postupuje ČSOB nasledovne:

1) investičný profil klienta

Pred poskytnutím investičného poradenstva ČSOB zisťuje od klienta prostredníctvom Investičného dotazníka potrebné informácie v zmysle článku 1.1 tohto materiálu, resp. aktuálnosť týchto informácií poskytnutých v minulosti a na ich základe určí investičný profil klienta (pozri č. 1.1.1 tohto materiálu).

2) stanovenie finančnej rezervy

V aplikácii FK sú zhromaždené dáta o majetku klienta, ktorý má uložený v rámci ČSOB (prehľad aktuálneho portfólia klienta). ČSOB mu po určení jeho investičného profilu zaregistruje hotovostnú rezervu. Rezerva je krytá produktmi ČSOB, je však možné akceptovať vyhlásenie klienta, že odporúčanú rezervu má pokrytú v inej finančnej inštitúcii. ČSOB nemá možnosť overiť si výšku zostatkov ani vhodnosť produktov mimo ČSOB, preto vychádza z informácií, ktoré jej klient poskytol a ktorých správnosť potvrdil podpisom dokumentu „Simulačný report“.

3) analýza portfólia

Po určení finančnej rezervy klienta FK zobrazí prehľad aktuálneho a cieľového portfólia klienta podľa tried aktív a celkovú rizikovosť portfólia. Cieľom ČSOB je priblížiť aktuálne portfólio klienta k odporúčanému cieľovému portfóliu zodpovedajúcemu investičnému profilu klienta, a to s využitím simulácie vo FK.

Nadvážená úroková zložka oproti cieľovému portfóliu je **prípustná**.

Nadvážená akciová zložka oproti cieľovému portfóliu je **nepripustná**.

Na základe analýzy pripraví klientsky pracovník odporúčané zmeny na úpravu portfólia. Súčasťou odporúčania je aj kontrola, či bude portfólio po uskutočnení zmien v súlade s uvedenými hľadiskami. Klient v spolupráci s klientským pracovníkom môže navrhnúť dodatočné úpravy portfólia tak, aby výsledok čo najlepšie vyhovoval klientovým potrebám, pričom klient je informovaný o dopade jeho rozhodnutia na zloženie portfólia.

Pokiaľ klient prejaví záujem o investovanie do produktov FS ČSOB prostredníctvom nových peňazí (nie tých, ktoré má uložené v ČSOB), môže klientskeho pracovníka požiadať, aby tieto peniaze uložené mimo ČSOB zahrnul do odporúčania na zmenu portfólia. V tomto prípade ČSOB vychádza iba z informácií, ktoré jej klient poskytne, a nemá možnosť ich pravdivosť nijako overiť.

Nové peniaze zvyšujú objem v upravenom a cieľovom portfóliu. ČSOB vychádza z predpokladu, že tieto klientove nové peniaze sú uložené v produkte, ktorý svojím charakterom do tejto triedy aktív patrí.

Klientovi je vyhotovený súhrnný dokument „Simulačný report“, ktorý obsahuje:

- klientovo aktuálne portfólio,
- informácie o hotovostnej rezerve,
- odporúčané zmeny v portfóliu s ich dopadom na portfólio klienta, a to z hľadiska rozloženia medzi triedy aktív, celkovej rizikovosti portfólia a koncentrácie jednotlivých produktov.

Klientovi sú z FK k dispozícii tlačové výstupy:

- prehľad portfólia,
- zoznam produktov,
- prehľad portfólia podľa splatností,
- prehľad portfólia podľa mien.

3.3 Záverečné informácie a upozornenie

Pri poskytovaní poradenstva ČSOB vychádza z aktuálne dostupných informácií, predovšetkým o situácii na finančných trhoch, ale i z ďalších relevantných dát, ktoré sú ČSOB známe v čase poskytovania poradenstva. Ďalej ČSOB berie do úvahy odhad pravdepodobného vývoja na finančných trhoch. Vzhľadom na povahu finančných trhov a množstvo rôznych faktorov, ktoré ovplyvňujú ich vývoj, však ČSOB nenesie zodpovednosť za správnosť a presnosť týchto informácií a odhadov.

Klient má informácie potrebné na to, aby mohol uskutočniť vlastné investičné rozhodnutie týkajúce sa jeho finančných prostriedkov. Pri realizácii svojho investičného zámeru klient môže, ale nemusí postupovať v súlade s odporúčaním zo strany ČSOB. Konečné rozhodnutie je vždy na strane klienta.

V súvislosti s tým ČSOB upozorňuje, že vplyvom zmien na finančných trhoch môže dôjsť k poklesu hodnoty klientovho majetku v investičných produktoch napriek dodržaniu odporúčania klientovi, a to i pod hodnotu investovaného objemu. ČSOB upozorňuje, že nákup každého produktu je spojený so špecifickým rizikom. O týchto rizikách je klient informovaný pred kúpou daného produktu.

ČSOB sa zúčastňuje na systéme ochrany finančných nástrojov a peňažných prostriedkov klientov v zmysle § 80 a nasl. zákona o CP prostredníctvom Garančného fondu investícií. Táto ochrana sa vzťahuje predovšetkým na nasledujúce druhy finančných nástrojov v aktuálnej ponuke ČSOB: Hypotekárne záložné listy ČSOB XXIII. Tento dokument má iba informatívny charakter, nie je ponukou na nákup ani predaj žiadneho konkrétneho inštrumentu a ČSOB nenesie zodpovednosť za investičné rozhodnutie klienta uskutočnené len na základe postupov opísaných v tomto dokumente.